

Haarlem

Gemeente Haarlem

Rekenkamercommissie

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

t.a.v. Gemeenteraad Haarlem

Datum 11 mei 2017
Ons kenmerk 2017/220395
Contactpersoon Inge Mulders
Doorkiesnummer 023 - 511 4885
E-mail imulders@haarlem.nl
Onderwerp 213a onderzoek Afval naar grondstof

Geachte leden,

Met onze brief van 10 april jl. (2017/175186) hebben wij uw raad geïnformeerd over het voornemen van de rekenkamercommissie de komende periode de 213a onderzoeken te volgen en de raad te informeren over de wijze waarop het instrument naar de mening van de rekenkamercommissie wordt ingezet. Dit doet rekenkamercommissie, omdat zij van mening is dat beleidsevaluatie een belangrijke bijdrage kan leveren aan de kwaliteit van beleid en dat de 213a onderzoeken om die reden optimaal zouden moeten worden benut. Het instrument van de 213a onderzoeken vloeit voort uit art. 213a van de Gemeentewet en is een collegebevoegdheid die is geregeld in de Verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur van de gemeente Haarlem 2013.

De rekenkamercommissie heeft in voornoemde brief de volgende aandachtspunten t.a.v. 213a onderzoeken geformuleerd:

1. Dekking van de onderzoeken over het totaal van de beleidsprogramma's en de organisatieonderdelen. De onderzoeken zouden naar de mening van de rekenkamercommissie op voldoende hoog niveau in de organisatiestructuur en beleidsdoelenboom moeten worden ingezet, om te voorkomen dat 'micro-onderzoek' naar uitvoeringsaspecten plaatsvindt.
2. Onderscheid maken tussen onderzoek naar doelmatigheid van organisatieonderdelen en onderzoek naar doeltreffendheid van beleidsprogramma's of -onderdelen.
3. Een goede vraagstelling die in begrijpelijke stappen wordt beantwoord met een daarop volgende heldere en sluitende gevolgtrekking.
4. Toegepaste onderzoeksmethoden.
5. Beschikbaarheid van beleidsdoelen en (meet-)gegevens. Dit blijkt in veel doeltreffendheidsonderzoeken een grote handicap. Waar deze niet beschikbaar blijken, zou in het onderzoek een aanzet tot formulering en verzameling moeten worden gedaan.

2

6. De opbouw van het onderzoeksverslag, waarbij rapportage over het onderzoek wordt gescheiden van andersoortige informatie als voorgenomen beleid, procesbeschrijvingen en beleidskaders.
7. De wijze waarop de Verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur van de gemeente Haarlem 2013 wordt nageleefd. De punten 1) en 2) vloeien hier rechtstreeks uit voort. Ook de voorbereiding en het aantal onderzoeken worden hierin benoemd.

Het college heeft het rapport 213a onderzoek Afval naar Grondstof (2017/087841) vastgesteld en ter kennisname aan de raad aangeboden. Bij het onderzoek en het collegebesluit plaatst de rekenkamercommissie de volgende algemene opmerking:

1. De belangrijkste constatering is dat dit in essentie geen 213a onderzoek is. 213a onderzoeken zijn onderzoeken naar de resultaten van het gevoerde beleid. Daarin worden terugkijkend de gestelde doelen vergeleken met de gerealiseerde prestaties. Het voorliggende rapport betreft een actualisatie van de te verwachten resultaten van beleid dat minder dan een jaar geleden is vastgesteld.

Ten aanzien van het onderzoek de volgende opmerkingen:

2. De centrale vraag 'Waar het Haarlemse beleid ten aanzien van de landelijke doelstellingen circulair hergebruik van afval als grondstof staat en hoe makkelijk het is dit beleid aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen?' is niet een vraag die aansluit bij het onderzoeksdoel de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid te beoordelen.
3. De inleiding omvat reeds de conclusie dat de aanpak het SPA fasegewijs uit te werken doelmatig is. Hierbij zijn kanttekeningen te plaatsen, bijvoorbeeld dat bij een jaarlijkse beleidsontwikkeling de lange termijn effecten van de keuzes die nu worden gemaakt onvoldoende in beeld komen.
4. De cijfers, grafieken en tabellen in het onderzoek zijn onduidelijk en de analyses zijn heel moeilijk te volgen. De bronvermelding ontbreekt soms.
5. Het onderzoek loopt een aantal scenario's langs. Dit lijken echter geen scenario's, maar een volgtijdelijke stapeling van maatregelen.
6. In het onderzoek wordt gesteld dat het onderliggende rekenmodel is gewijzigd, maar het is niet duidelijk wat dat model behelst en wat de verfijning inhoudt.
7. De opbrengst van de afvalstoffen lijkt nergens in de analyse te worden betrokken.
8. Het 213a onderzoek naar Spaarnelanden uit 2012 is niet bij het onderzoek betrokken.
9. De rol van Spaarnelanden en Participatiewet worden onnodig in het onderzoek betrokken.

N.B. Met deze kritische kanttekeningen ten aanzien van de onderzoeks aanpak wil de rekenkamercommissie nadrukkelijk niet stellen dat de conclusie uit het onderzoek, dat de gestelde gemeentelijke doelen nog ver van gerealiseerd zijn, onjuist zou zijn. De opmerkingen worden gemaakt vanuit de overtuiging dat goede beleidsafweging gebaat is bij een solide onderbouwing.

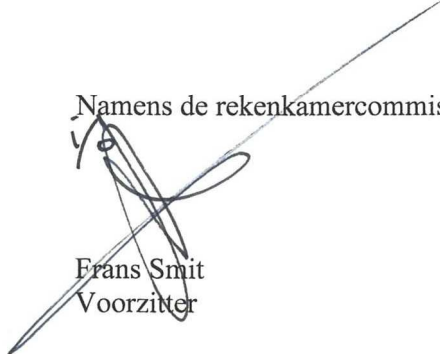
Haarlem

3

Ten aanzien van het collegebesluit de volgende opmerkingen:

10. Het college stelt het rapport vast en onderschrijft conclusies en aanbevelingen. De strekking van dit besluit is niet duidelijk temeer wordt gesteld dat het besluit geen financiële consequenties heeft. Dit terwijl de opvolging van een aantal aanbevelingen directe financiële consequenties zou hebben.

Namens de rekenkamercommissie,

Frans Smit
Voorzitter